

Književna poročila.

Allgemeines Gesetzbuch über Vermögen für das Fürstenthum Montenegro.

In die deutsche Sprache übertragen und mit einer Einleitung versehen von Adal. Shek, Obergerichtsrath bei dem Obergerichte für Bosnien und die Herzegovina in Sarajevo. — Berlin. 1893. — Heymann. — LXXIV in 192 str.

Malo zakonov vzbudilo je v inozemstvu toliko zanimanja in si pridobilo v kratkem času toliko mejnarodne literature, kakor: „Opšti imovinski zakonik za knjaževinu Crnu Goru“ z dne 25. marca 1888. l. Vzrok temu iskati nam je deloma v zanimivih šegah in pravnih razmerah črnogorskega naroda, kateremu se more primerjati jedino le še skotsko „highlanders“, deloma pa v res izvrstni in povsem narodni obliki tega zakonika, ki je — kakor znano — delo našega dubrovaškega rojaka, slovečega pravnikar dr. Baltazara Bogišić-a. Tudi naš list bavi se je posebno v V. letniku s tem epohalnim delom, kateri more, kakor se je izrazilo v pravniskem društvu berlinskem, služiti Nemcem pri izdelovanji njihovega občnega državlanskega zakonika v marsičem v izglede. — Danes seznaniti pa moremo č. naše čitatelje s nemškim prevodom črnogorskega zakonika, prirejenim po gosp. sodnemu nadsvetniku Sheku, ki se odlikuje ne samo po v vsakem oziru dovršeni prestavi temveč posebno po 74 strani broječem uvodu, ki nas poučuje v tesni, toda jedrnatih obliki o pravni zgodovini kneževine črnogorske in zakonika ter tudi o pravnih uredbah plemstva, bratstva, kuče in zadruga oziroma inokosne. Posebno zanimivo in poučljivo je poglavje o kuči, zadrugi itd., ker razpravlja g. pisatelj tu ne samo razmere črnogorske, temveč se ozira tudi na staro vojaško granico, hrvaške in slavonske zakone ter na kraljevino srbsko. Strani V. do XII. odmerjene so občnim razmeram kneževine, potem pride razprava o zakonu vladike Petra I. Svetega (str. XIII.—XVII.) in zakoniku Danijela I. iz leta 1855. (str. XVII.—XXV.). Na to sledi zgodovina današnjega črnogorskega zakonika, in sicer se razpravlja, kako je zakonik nastal (str. XXVI.—XXX.), razpravljajo se osnovna načela (str. XXX. do XXXII.) in omejitve vsebine (str. XXXII.—XX XV.). To omejitev vsebine in njene vzroke omenili smo uže v V. letniku na str. 93. našega lista. Pisatelj govori potem o zakonskem in običajnem pravu (str. XXXV. do XXXVIII.) ter o razdelitvi in sestavi gradiva (str. XXXVIII.—XLI.). Velevažna za nas, ki doslej še nimamo popolnoma utrjene pravne terminologije, je poglavje o „terminologiji in jeziku“. Bogišić imel je težko nalogo: sestaviti zakonik tako, da bode naroden ter umljiv pri prostemu ljudstvu in neukim sodnikom. Pri tem ustvariti si je moral mnogo izrazov, katerih narod doslej ni poznal. G. Shek predočuje nam velike težave in način, kako jih je premagal g. Bogišić in podrobno popisuje metodo, katero je pri tem imel Bogišić, njeno inkarnacijo ter pojasni vse s primerljivi. Konečno (str. LII.—LXXV.) popisuje g. prelagaatelj, kakor smo uže začetkoma omenili, nekatere jugoslovanske pravne uredbe. Na str. LXXII.—LXXIV. dodan je pregled dosedanje literature prevedenega zakonika.

Ta prevod razlikuje se od francoskega prevoda: „Code général des biens pour la Principauté de Monténégro de 1888, kateri smo naznanili v 3. štev. tega letnika, posebno v tem, da je vsebina uvoda bogatejša in obširnejša ter da nas seznanja temeljito z zgodovino črnogorskega zakonodajstva in s posebnimi pravnimi razmerami in šegami črnogorskega naroda. To doseči seveda bilo je le mogoče pravniku, ki je svoje stroke popolnoma vešč in ki ima bistro oko za življenje naroda, kakor ravno g. prelagatelj. Priverjeni smo, da bode prevod in njegov uvod mnogo pripomogel, da se razširja znanje črnogorskega zakonika. Ker bode vsak čitatelj našel v tem prevodu mnogo zanimivega, priporočamo ga kar najbolje *Dr. S.*

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1893.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) V odborovi seji dne 11. t. m. poročal je g. dr. Babnik o sedanjem stanju terminološkega dela. Posvetovalo se je tudi o društvenem izletu, ki se priredi, kakor se je poročalo uže zadnjič letos na Bled na dan 3. septembra t. l. Z ukrepom, da se priredi letošnji društveni izlet na Bled upa odbor ustreči vsestranski želji, ker društvo prvič izleti na Gorenjsko, ter se nadeja, da bode udeležba tem mnogobrojnejša, ker je železnična zveza z vsemi kraji zelo ugodna in ker bode odbor kar najbolj mogoče skrbel za udobnosti udeležnikov. Vsak član blagovoli naj pa v svojem krogu skrbeti, da bode udeležba res mnogobrojna. Vabilo odborovo na izlet priobčujemo na drugem mestu našega lista. Opozarjamo pa na to, da bode opoludne skupni obed v hotelu „Lujizina kopel“ in da mora odbor radi naročila vedeti najkasneje do dne 28. t. m. število udeležencev. Čast. gg. člani blagovolijo naj torej najkasneje do tega dne naznaniti svoj prihod društvenemu tajniku dr. M. Pircu v Ljubljani. Na veselo svidenje torej v raji slovenskem!

— (Osobne vesti.) Imenovani so: sodni pristav Anton Klobučar v Ptuiju okr. sodnikom v Trebnjem, sodni pristav Makso pl. Langer v Novem mestu okr. sodnikom v Radečah, sodni pristav Tomaž Cajnkar v Laškem trgu okrajnim sodnikom v Sevnici, sodni pristav dr. Viktor Wagner okrajnim sodnikom v Gornjem Gradu, avskultant Andrej Jeglič sodnim pristavom v Tolminu; policijskim ravnateljem v Trstu dosedanji policijski vodja v Tridentu Josip Tschernko; pol. višji komisar J. Budni pol. svetnikom, pol. kom. K. Frenner višjim komisarjem in pol. koncipista F. Ziegler in A. Dolzani pol. komisarjema; finančnima komisarjema na Štajerskem finančna koncipista Fr. Mikula in Jos. Zoufal, finančnimi koncipisti konceptni praktikanti Ad. Bažant, A. Löffelmann in S. Stadler. — Premeščena sta: okrajni sodnik v Sevnici Karol Martinak v Brežice; notar na Vranskem Anton Svetina v Gornji Grad. — Upokojena sta: policijski ravnatelj v Trstu dv. svetnik K. Pichler in policijski svetnik Karol Pelzl.

